

Lektionsplanering

Årskurs: Åk. 5

Ämne: Historia

Tema: Vasatiden

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll: Förändringar i samhället under Vasatiden, betydelsefulla händelser och personer som Gustav Vasa, och hur dessa påverkat Sverige historiskt. Eleverna ska också få möjlighet att analysera historiska källor kopplade till denna tidsperiod.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under Vasatiden samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser.

[Lgr22, Historia, Åk. 4-6]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Vasatiden (10 min)

- Berätta om varför Vasatiden är en viktig period i svensk historia.
- Förklara hur Gustav Vasas maktövertagande påverkade Sverige.
- Ge en översikt över centrala händelser under tiden.
- Diskutera med eleverna vad de redan vet om perioden.

2. Källanalys (15 min)

- Presentera källor från Vasatiden och förklara deras betydelse.
- Gruppera eleverna och ge dem olika källor att granska.
- Diskutera hur källorna berättar om tidsperiodens händelser.
- Låt eleverna presentera sina fynd kort.

3. Skapande av tidslinje (15 min)

- Ge eleverna i uppdrag att skapa en tidslinje över Vasatiden.
- Inkludera viktiga datum och händelser som de har lärt sig.
- Diskutera tidslinjen som helhet efter presentationen.

- Uppmuntra feedback och frågor från klassen.

4. Reflektion och summering (10 min)

- Sammanfatta lektionen med att diskutera vad de har lärt sig.
- Ställ frågor för att utvärdera förståelse och intresse.
- Informera om nästa lektion och vad den kommer att handla om.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Gustav Vasa:** Elevna bör lära sig om Gustav Vasas roll som grundare av den moderna svenska staten och hans inverkan på kyrkan och samhället.
- **Reformationen:** Eleverna ska förstå hur reformationen förändrade religionens roll och makt i Sverige.
- **Vasatiden och kungamakten:** Att analysera vad Vasatiden innebar för utvecklingen av kungamakten och statens centralisering.
- **Historiemedvetande:** Reflektera över hur och varför vi studerar historiska händelser och deras betydelse för dagens samhälle.
- **Källkritik:** Utveckla en förståelse för vikten av att kritiskt granska källor.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Reformation	En rörelse som ledde till att den katolska kyrkan delades och protestantismen växte fram i Europa.	Kommer från latinets "reformatio" som betyder "återformande".
Kungamakt	Hantera och styra ett land eller rike under ledarskap av en kung.	Härstammar från gammelsvenskan "konungr" som syftar på en monark.
Källkritik	Att granska och bedöma källor för att säkerställa deras tillförlitlighet.	Kommer från latinets "critica" som handlar om bedömning.

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan Gustav Vasa ses som en hjälte och en tyrann samtidigt? Diskutera vad som kan motivera båda synsätten.
- B. Vilka konsekvenser får reformationen för Sverige idag, och på vilket

sätt präglar det vårt samhälle?

- C. Hur viktigt är det att förstå vår historia för att kunna fatta beslut om framtiden? Reflektera över din egen syn på detta.

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper där de får välja en specifik händelse eller person från Vasatiden. De ska sedan skapa en kort presentation (kan vara digital eller fysisk) som inkluderar relevant information, källor och egna reflektioner. Presentera för klassen och ge varandra feedback på både innehåll och presentationsteknik.

Exit-ticket

Fråga

1. Vem var Gustav Vasa?
2. Vad var reformationen?
3. Hur påverkade Vasatiden Sveriges politiska struktur?
4. Varför är källkritik viktigt?

Svar

Han var kung av Sverige och känd för att ha grundat den moderna svenska staten.

En religiös rörelse som delade den katolska kyrkan i Europa.

Den ledde till ökade kungliga befogenheter och en mer centraliserad statsstruktur.

För att säkerställa att vi använder tillförlitliga och korrekta uppgifter i vår forskning.

Hemuppgift

En hemuppgift kan vara att skriva en kort uppsats (1-2 sidor A4) om en specifik händelse eller person under Vasatiden, inklusive en källanalys av som de använt i sin forskning. Detta ska innefatta en reflektion över varför denna händelse eller person är viktig för historien och idag.

Citat

"Historia är en argumentation mellan nuet och det förflutna." – Peter Burke (1990). Detta citat reflekterar vikten av att förstå hur historiska händelser formar vår nuvarande verklighet och våra framtidsval.

Tags: [Lektion](#)